

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in o

Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Simon Gregorčičevi ulici.
— Dopisi se ne vračajo. — Št. pri čerkovnem zavodu v Ljubljani 11.953.

Naročnina za ozemlje SHS: let
45 D, mesečno 15 D; za inozem

leta 90 D, za četrt leta
Plača in toži se v Ljubljani.

LETO VI.

Telefon štev. 552

LJUBLJANA, dne 22. septembra 1923.

Tele

.. 552

STEV. 112.

O koncu in začetku reškega vprašanja.

Po zadnjih poročilih se menda pripravlja definitivna rešitev reškega vprašanja. Podrobnosti te rešitve so sicer zavite v meglo, ne ve se ali ostane pri dobesedni določbi rapalske pogodbe, torej pri popolni neodvisnosti reške države, ali pa se bo moralo ustanoviti poseben reški konzorcij, ki bo za izvestno dobo let prevzel gospodarsko eksploatacijo celega reškega pristaniškega sistema, torej tudi naši mesti Delto in Baroš. Naj bo karkoli! Za nas Jugoslovane je jasno, kaj se skriva za jugoslovansko in italijansko tezo v reškem vprašanju in kakšna bo naša naloga, ako izpade njega rešitev v tem ali onem smislu.

Ne bo odveč, ako danes naglasimo ozadje celokupnega reškega vprašanja in da pri definitivnem reševanju tega vprašanja pokažemo na njega tesno zvezo z jugoslovanskimi trgovskimi in gospodarskimi interesi. Se nikdar ni bila zveza med gospodarstvom in nacijonalizmom tako jasna in točna, kakor baš ob reškem vprašanju in ta zveza je tisto, kar nas končno navdaja s pogumom, da kljub prepotenci italijanske vojne oboroženosti in kljub morebitnemu nesrečnemu koncu reškega vprašanja še ne obupamo, marveč da dvignemo glave in da se zavemo principov, za katere smo se v reškem vprašanju borili in ki bodo merodajni tudi za naše bodoče ravnanje.

Z rapalsko pogodbo smo se z Italijo obvezali ustanoviti posebno neodvisno državo, pri čemur nam je uspelo pridobiti zelo važna odredila reškega pristaniškega sistema, namreč Delto in Baroš. Ta pridobitev je bila za to dragocena, ker je ž njo uvidela Italijanska javnost, zlasti pa italijanska diplomacija, da preči od nje reški državi velika opasnost. Italijani namreč hočejo, da ostaneta Trst in Reka za vse večne čase nacijonalno italijanski mesti in da pri tem ustvarijo vse možnosti gospodarskega napredka in blagostanja. To vprašanje pa je pri Reki bistveno spojeno z jugoslovanskim ozadjem in z našo gospodarsko politiko napram reškemu

pristaniškem sistemu. Italija in njena diplomacija se je zavedla eminentno nacijonalnega duha našega gospodarstva in je uvidela, da bomo samo tedaj prisilili na eksport preko Reke in njenega pristanišča, ako bo jugoslovanska trgovina in obrt našla v tem mestu popolno svobodo udejstvovanja, ako bo torej mesto nudilo za bogastva, ki jih bo sipala jugoslovanska trgovina in obrt v žepe njenega prebivalstva, tudi nacijonalno svobodna flota. Kakor hitro pa imamo svobodno reško vladu in zajamčeno svobodno udejstvovanje jugoslovanskega domačega in našega življa na reških tleh, preneha prej ali slej vladati današnja umetna italijanska večina in mesto bi popolnoma prešlo v jugoslovanske roke. Mi bi do tega posebnega stanja ne prišli z bojnimi metodami, marveč s prirodnimi posledicami jugoslovanskega gospodarstva, čim ga usmerimo preko reških vrat na jadransko morje in v široki svet. Te nevarne posledice jugoslov. gospodarskega toka preko Reke se boji Italija, zato si hoče preko jasnega besedila rapalske pogodbe zajamčiti večno italijansko lice tega mesta, ker se pač obenem zaveda, da se z Reko omaja tudi stališče Trsta in se s tem načne splošno nacijonalno vprašanje jadranskih obal, torej tudi onih jugoslovenov, ki so zankrat prišli pod kruti italijanski jarm.

Da onemogoči jugoslovansko gospodarsko blokado reškega mesta, se je Italija zagrizla v Delto in Baroš. De fakto se je že polastila obeh mest in ju bo najbrže obdržala, v veri, da tako ostanemo brez izvoznega pristanišča in da bo jugoslovansko gospodarstvo naravnost prisiljeno uporabljati nacijonalno nestrpnost, pod italijanskim varstvom se nahajajočo reško državo, oziroma reškim konzorcijem. Toda jugoslavija je v poslednjem času pokazala, da se ne boji tudi te eventualnosti. Naša jadranska obal je velika in široka. Poleg Delle in Baroši imamo pristaniške zalive, ki se lahko izgradijo v prave trgovinske luke z najmodernejšimi

napravami. Jugoslavija je po dolгих letih reškega pregovarjanja uvidela, da z Italijo ni mogoče pravičnega sodelovanja, da naša soseda išče na vsakem koraku škoditi našemu narodu, da bi rada izmzgivala naš privredni položaj in da bi za Trst, kakor tudi za Reko želela postaviti nekake barikade jugoslovanske nacijonalne ekspanzije. Če že hočejo Italijani od nas gospodarskih dobrin, se morajo odločiti za protivrednost in mi ne zahtevamo druge, kakor tisto absolutno svobodo prirodnega nacijalnega procesa na obalah jadranskega morja. Z velikim zadoščenjem pa konstatiramo, da so glavni voditelji tega našega prirodnega nacijalnega procesa na obalah jadranskega morja baš naši trgovski in obrtni krogi, da je Jugoslovane od nekdaj na obale tega morja gnala samo volja do gmočnega napredka in da so naši trgovski in splošno gospodarski interesi na Jadranu eminentno nacijonalni.

Ako danes govorimo o koncu reškega vprašanja, moramo istočasno omeniti, da se nahajamo na začetku pravega reškega in splošno jadranskega vprašanja. To je tisto vprašanje oziroma naloga, ki nam bo nastala, ako se Italija polasti reškega pristaniškega sistema in ko nastane za nas nujna in neodložljiva naloga, da zgradimo lastna pristanišča in popolnoma svobodne jugoslovanske luke. V tem trenutku bo odklenalo reškemu prebivalstvu in reškemu pristaniškemu konzorciju. Smrt Reke pa bo strašno momenta za Trst in za italijansko politiko napram jugoslovanskim manjšinam v Julijski Benečiji in njeni jugoslovanski sosedi.

Dobro je, da se pri koncu italijanskem reškega vprašanja spomnimo tudi začetka jugoslovanskega jadranskega vprašanja in tistih bodočih nalog, ki čakajo našo splošno pomorsko trgovino in našo samostojno gospodarsko pozicijo na jadranskem morju.

Zvišanje železniških tarif.

Trgovski gremij v Mariboru je sklical pretekli torek informativni sestanek interesentov k posvetovanju o vplivu povišanja tarif na trgovski promet. Sestanka so se udeležili v velikem številu poleg trgovcev tudi mariborski industriji in obrtniki. Zborovanje je otvoril gremijalni načelnik g. V. Weixl, na kar je poročal zastopnik trgovske in obrtne zbornice g. Ivan Mohorič o programu sestanka. V poročilu je povdarjal, da želi zbornica potom pismene in ustmene ankete ugotoviti ali in v koliko zadene povišanje tarif naše trgovske interese ter obrat naših industrij v krajevnem prometu, kakor tudi v prometu z vzhodnim delom naše kraljevine, kjer konkurira našim izdelkom čehoslovaška, madžarska, avstrijska in nemška industrija. Omenjal je, da je zbornica tarifno anketo priredila iniciativno ter hoče na podlagi ugotovljenih podatkov pokreniti akcijo pri ministrstvu saobračaja, da bi se za naš promet dosegle eventualno potrebne olajšave. Nato

je orisal zborovalcem mnogobrojnost in važnost tarifnih vprašanj, ki so pri nas še nerešena, ker ministstvo dosedaj še ni sklicalo tarifnega odbora. Omenjal je potrebo, da se izdajo na našem jeziku vsaj najvažnejši tarifni pripomočki, to je obratni pravilnik in blagovna klasifikacija, ker povzroča sedanje stanje veliko nejasnosti, ki grejo večinoma na škodo strank. Pojasnil je potrebo zvezne tarife za promet med državnimi železnicami in med bivšo južno železnico in opozarjal na določbe rimskega sporazuma pri južni železnici glede vspostavitve mednarodnih zveznih tarif za omrežje bivše južne železnice med ozemljami interesiranih držav. Naznačil je težkoče, s katerimi je zvezna ureditev teh vprašanj vsled nestalnosti valut udeleženi držav. Nato je navajal konkretne primere o dosedanjem konkurenčnem razmerju južne in državne železnice na progah med Ljubljano in Zagrebom. S konkretnimi primeri je pojasnjeval važnost sestave enotne blagovne klasifika-

Ekskurzija Kluba trgovskih akademikov v Srbijo.

(Nadaljevanje.)

Omeniti pa moram še, da smo v Osijeku pričeli kar na debelo jesti sadje, grozdje, lubenice, dinje, to pa vsled tega, ker je že zelo poceni. 1 kg najboljšega grozdja je stal tu Din 7.—, medtem, ko je cena do Negotina, o katerem spregovorim pozneje, padla na Din 2.— za kg.

Drugo jutro smo se odpravili v osiješki paromlin »Union«, ki je menda največji v državi. Pod spretnim vodstvom družbinega uradnika smo si potem ogledali to velikansko podjetje, ki nas je povsem preseñnilo. Da nekoliko povem, kolikšno je to podjetje, navajam par zanimivih podatkov.

Normalno zmelje mlin na dan 18 vagonov moke, v sili pa tudi do 28. Uskladiščiti more 850 vagonov žita. Zato ima stavbo, v kateri je postavljenih 23 lesenin predalov, ki so visoki po 25 m. Za njih zgradbo se je porabilo 1800 vagonov desk. Vanje gre 700 vagonov žita. Za 150 vagonov pa je še drugih skladišč. Da je

mlin najmodernejšo urejen, nam priča to, da ni treba od stroja, ki čisti žito, do onega, ki oddaja najfinjšo moko niti enega delavca. Vse gre avtomatično. Ni, da bi opisoval posamezne stroje, zato se omejim le na nekatere zanimivosti: vse žito, ki pride v mlin, se tehta z avtomatičnimi tehnikami, ki zvečer pokažejo koliko žita se je stehalo in koliko ga je v zalogi. Predno rezultira čista moka, gre žito štrikrat gori in doli skozi serije strojev, ki so postavljeni v širinadstropnem mlinu. Tudi polnjenje vreč z moko in tehtanje se vrši več ali manj avtomatično. In, da ne pozabimo: pri vsem tem vlada taka čistost in red — niti najmanjšega praška ni najli nikjer. Za poizkusne mletve imajo potem še v posebni sobi ves mlin v miniaturi. Kaj takega bi trebalo za bodoči trgovski muzej, samo malo drag je. — Podjetje zaposluje okrog 180 delavcev, kar je za mline že znatno število.

Z ogledovanjem mlina smo končali ob 12 uri, nato pa smo šli v osiješko sirarno »Merkur«.

Sredi popoldneva smo se odpeljali proti Novemu Sadu preko Vinkovcev. Pokrajina, preko katere

smo se vozili, ni bila tako zanimiva, kakor so zanimive razmere, ki vladajo na progi Osijek - Vinkovci. To je bila do zdaj najbolj »balkanska« železnica, kar sem se vozil, vlak je obstal na postaji in stal toliko časa, da so se gospodje sprevodniki dovolj okrepčali v bližnji gostilni. In to ni bilo tako hitro storjeno. Potem pa smo zopet zapeljali naprej.

Od Vinkovcev naprej je bilo boljše. Vendar smo imeli menda 2 uri zamude radi dvornega vlaka. Kljub temu, da bil vlak precej dolg, je bil do postajališča Šida natrpan. Tu je namreč znamenita božja pot. Ob pol dveh ponoči smo dospeli v Novi Sad. Kam ob tej uri? In začelo se je romanje in iskanje za F. S. po celem N. Sadu, dokler se končno nismo ustavili na postaji, potem, ko so nas policaji nagnali iz drevoredov. Med neprestanim preganjanjem natakarnje smo slednjič dočakali jutra. Vsled prijaznosti gospoda ravnatelja novosadske trg. akademije smo dobili v uradniški mezdi hrano po nižani ceni, prenočišče pa v gimnaziji — F. S.

Popoldne smo obiskali novosadsko industrijsko izložbo, za katero

smo dobili — tudi po posredovanju g. ravnatelja — brezplačen vslop. Izložba se nahaja v prejšnji novi madžarski sedaj realni gimnaziji, kjer je nameščena tudi trgovska akademija. Razstavljalci so storili svojo dolžnost in prav okusno opremili svoje izložbene prostore. Zlasti elegantno opremljen je bil razstavniki prostor tvornice čokolade in bonbonov »Pierette«. Vse bi bilo, če ne bi povsod imeli svojih prstov židje.

O pojdimo naprej! Zastopanih je bilo na izložbi tudi par slovenskih tvrdk, med njimi »Meraki« in drugi. Iz strojne industrije so bile največ zastopane tovarne poljedelskih strojev — znak, da je dežela poljedelska.

Siti gnječe in prahu, mahnili smo jo na večer proti Petrovaradinu, mimogrede pa še malo posedeli v »parku«. Tega bi niti ne omenil, pa je poglavje zase. Komaj smo se namreč usedli, že je stal pred nami — nebodigatreba — mož z blokom v roki. In — zopet smo bili vsak za 1 Din lažji. — O tej stvari pa je treba molčati, sicer nam še v Ljubljani kaj takega napravijo in potem je pa s študenti v Tivoliju pri kraju.

cije, pri kateri se mora dati zastopnikom naših gospodarskih krogov odločilno besedo in se ne sme mehanično prevzeti postavk, ki so jih sestavile tarifne komisije v bivši avstro-ogrski monarhiji in ki so orijenirane predvsem v zaščito nižje-avstrijske in severo-češke industrije. Naša enotna klasifikacija mora vpoštevati interese in pogoje domače produkcije in biti bistveno dopolnilo naše carinske tarife.

Po tem uvodnem poročilu se je razvnela debata, v katero so posegli g. Djamonja, dr. Pipuš, F. Novak, I. Kežar, A. Kriznič, F. Pintar in F. Pirč in je bil tenor njih izvajani, da se morajo pri nas tarifna vprašanja brez odloka pričeti urejevati in da je treba pri tem jemati ozir na upravičene interese domačih podjetij. Omenjali so, da v drugih državah že leta zborujejo v permanentni tarifni odbori, da uredijo to kočljivo vprašanje. G. Djamonja je posebno poudarjal, da smatra, da z ozirom na zboljšanje naše valute ni zadostnega povoda za povišanje tarife in zato predlaga, da se pozove trgovska zbornica in da se da inicijativo za sklicanje velikega zborovanja vseh gospodarskih korporacij iz cele države, da se opozori na njem vlado na težkoče, s katerimi se morajo boriti gospodarski krogi. Povišanje tarif mora po njegovem mnenju izzvati nov val draginje in bodo baš trgovci oni, ki bodo vsled povišanja cen morali nositi odij konsumentov.

Na vprašanje g. dr. Pipuša, kakšni vzroki so vodili vlado k sedanjemu povišanju tarif, je pojasnil g. Mohorič, da naredba o povišanju tarif ne vsebuje nikakega motivnega poročila, da je iz raznih izjav ministrov in pomočnika ministra obračaja inženirja R. Avramovića na raznih drugih konferencah razvidno, da stojijo sedanje naše tarife pod zlosto parafeto v primeri z mirodobnimi tarifami in da znaša proračun promelnega ministrstva po prvotni sestavi po poročilih časopisov dve tretjini celotnega državnega proračuna. Potrebe za obnovo parka in omrežja so velikanske in dobave na račun niti od daleč ne zadostujejo za kritje teh potreb. Tudi vzdrževalni stroški imajo vedno rastočo tendenco in s sprejetjem nove železničarske pragmatike so zvezani povečani izdatki za osebje, za katere je treba iskati kritja v zvišanju dohodkov. Vsi ti momenti so brezdvoma prisilili vlado k temu, da se je odločila za povišanje tarif, ker je najetje investicijskih posojil za vzdrževanje in obrat železnic pri sedanjih denarno-tržnih razmerah neizvedljivo.

Na ta izvajanja opisuje g. Kežar iz svoje prakse, kot ravnatelj špedicijskega podjetja Balkan in bivši železniški uradnik, konkretno posamezne nepravilne strank v stiku z železnicami radi neurejenosti komercijelnih vprašanj, kritizira dvoletno interpretacijo obratnega pravilnika pri sporih z železnico, dvojno klasifikacijo blaga, ki se uporablja v naši državi in opisuje padanje prometa preko Maribora ter draginjo v Mariboru vsled tega, da se blago uvaža v našo državo po drugih konkurenčnih potih, kakor na primer sladkor iz Čehoslovaške celo preko Trsta. Opozarja na tarifno politiko bivše monarhije, ki je bila naperjena proti našim krajem. Predsednik obrtnega društva g. Novak izjavlja nato, da obrtništvo, ki se trudi s prirejanjem razstav navezati nove slike, z upravičenostjo pričakuje od vlade, da to stremljenje ne samo moralno podpira, marveč da tudi s tarifno politiko in zboljševanjem prometa omogoči tudi uresničitev obrtniških stremljenj. Naše obrtništvo želi usmeriti svojo produkcijo za tem, da si pridobi in vzdrži odjemalce v vseh pokrajinah naše države. Zato se boji, da je sedanje povišanje tarif prekrizalo obrtnikom dober del računov in načrtov.

Dr. Pipuš omenja za svojo industrijo, da znaša sedanja tarifa za

opeko že pri kratkih razdaljah ca 25% od vrednosti, kar gotovo ni v prid itak slabi gradbeni delavnosti. Novinar F. Pirč omenja, da bo povišanje zadelo najbolj revne ljudi in da finančni efekt najbrže ne bo tak, kot pričakuje ministrstvo, ker bo promet in uporaba železnic znatno padla. Protestira proti izoliranju mariborskega okrožja, ker se s sedanjimi tarifnimi uredbami omogočuje ugodnejši uvoz blaga v državo po drugih potih, posebno po Donavi in preko Trsta.

G. Pintar opozarja, da je s povišanjem prizadeta najbolj naša trgovina z industrijskimi izdelki, ki razpošilja blago po državi v kosovnih pošiljstvih, katerih tarifa se je povišala za 100%, medtem ko inozemske konkurence pošiljajo v svoja komisijska veleskladišča blago v celih vagonih in šlepih, kjer je odstotek povišanja, odnosno tarifa znatno nižja. Detajlisti danes vsled poslovne stagnacije in pomanjkanja gotovine, ne morejo več naročati celih vagonov, marveč naročajo samo kosovne pošiljke in ta tarif-

na diferenca je tako občutna, da otežuje naravnost konkurenčne trgovine.

H koncu navaja generalni ravnatelj A. Kriznik, da bodo industrijska podjetja proučila podrobno vpliv tarifnega povišanja na njih položaj in bodo v kratkem za vsako stroko predložili zbornici konkretne podatke. Omenja, da je baš sedaj vsled šlepa vagonov v državno upravo prevzete južne železnice zastalo mnogo pošiljatev s kvarljivim blagom in grozijo strankam velike škode. Ako se povišujejo tarife, naj se vsaj podjetnikom ne dela promernih težkoč.

Predsednik g. V. Weigl je nato zaključil dobro uspelo zborovanje z obljubo, da bo gremij poročal o podanih predlogih in željah na merodajna mesta. Po zaključku se je vršil še razgovor o nepravilnih našega obrtništva pri udeležbi na državnih dobavah in o potrebi, da se takse za udeležbo ne zvišujejo in da se domače obrtništvo v večji meri vpoštevata.

Krošnjarenje z manufakturnim blagom po hišah in sejmovih.

Po vojni je nenavadno bujno razcvetelo krošnjarenje z manufakturnim blagom od hiše do hiše v zakonitih vaseh. Tega posla so se posebno poprijeli delamrznji ljudje, po največ iz Gorjancev in Hrvaške. O tem blagu bi se dalo veliko govoriti in marsikatera okradena trgovina bi našlo svojo last; sicer je pa to zadeva sodnije in orožništva. Da se spodlikamo v to čudno trgovanje, je pa vzrok ta, da ti ljudje kar brez vsake kontrole po svoji mili volji prodajajo oziroma vsiljujejo svoje blago neinformiranim ljudem po stranskih krajih, kjer popolnoma nič ne vedo o struji dnevnih cen.

Največ teh čudnih trgovcev se pa vidi na sejmihi, takrat je njihov dan, posebno, kadar se sejmarji nasrkajo vinske kapljice; to priložnost znajo li imenitno izrabiti, par kosčkov blaga na ramo in hajd v gostilno, kjer prisedejo k mizi h kmetu, kateri ima verigo okrog ramen (v znak, da je živino prodal) in dajo tudi za vino, nakar se prične barantati na žive in

mrlice; koncem koncev je ubogi kmet opeharjen pri blagu, meri in denarju.

Polmčnim odn. obrtnim oblastvom je to gotovo znano. Saj se je celo čitalo, da bode to nepošteno krošnjarenje s suho robo in glinasto posodo sploh prepovedano. Pri tem bi nihče nič ne utrpel, pač pa bi v glavnem pridobila država na davkih lepe novce, za katere jo sedaj ti škodljivci poštene trgovine ogoljufajo. Iz drugih pokrajin naše države je to izabljenje ljudstva baje že prepovedano, samo v Sloveniji, posebno v bivši Kranjski imajo ti tički še zlate urce; ali morda na ljubo njihovim zalagateljem — nekaterim manufakturnim trgovcem, kateri se iz komoditete in lahkega zaslužka poslužujejo teh mešetarjev?

Upamo in pričakujemo, da bode obrtno oblastvo (okrajna glavarstva) storilo primrene ukrepe. Inicijativo za odstranitev tega madeža trgovini bi pa naj dali gremiji odnosno Zveza gremijev. Trgovci z dežele.

Nemci o štrajku v ruhrskem ozemlju.

Ko so se pred štirinajstimi dnevi zglasili zastopniki renske provincije, med njimi kolinski nadžupan Adenauer in pa kolinski bankir Hagen, v državni pisarni v Berlinu, so prinesli seboj brezpogojno zahtevo prebivalcev renske provincije, da se mora štrajk in pasivni odpor v ruhrskem ozemlju nadaljevati. Proti temu načinu obravnavanja eminentno važnega političnega in gospodarskega vprašanja so se čuli v Porenju samem marsikaki glasovi. Demokratsko glasilo Porenja, »Kölner Tageblatt«, je pisalo: »Politika pasivnega odpora v času, ko na vseh straneh odkrito zatrujejo dobro voljo za nadaljna pogajanja in so se ta pogajanja deloma že začela, je brezsmiselna.« To glasilo, ki sicer noče nič slišati o kaki kapitulaciji pred Francozi, očita gotovim krogom v zasedenem ozemlju, da imajo od podaljšanega pasivnega odpora dobiček. To gre vzporedno s trditvami v Berlinu, da je prišlo do strahovitega padca marke v prvi vrsti zato, ker so denarno močne osebnosti zasedenega ozemlja kupovale na berlinski borzi devize in sicer, kar je značilno, ravno s posredovanjem omenjenega bankirja Hagen. O Poruhrju, padcu marke in nakupovanju deviz ter njih vtihoapljenju trgovci zasedenega ozemlja je pisal **Tgovski list** že parkrat in se takratne domneve popolnoma krijejo z izvajani onega lista.

Berlinski socialistični parlamentarci trdijo, da imajo celo krogi nemškonalne ljudske stranke v zasedenem ozemlju smisel za resnični položaj v ruhrskem vprašanju in so v tem oziru drugega mnenja kakor pa je strankino vodstvo v Berlinu.

V pruskem državnem svedu je nemškonalni zastopnik prigovarjal vodstvu stranke, naj bodo za povrnitev k delu, edino to, da je sedaj potrebno. Stinnesovo glasilo »Deutsche Allgemeine Zeitung« očita državnemu kancelarju, da je že eden mesec v službi, da se pa ni še nič spremenilo. List vprašuje ali se bo Nemčija sporazumela s Francijo oz. se ji približala ali ne, in pravi, da ni rešeno niti vprašanje nezasedenega nemškega poslanstva v Parizu. Nadaljuje v jako ostrem tonu, da se bodo vsled večmesečnega brezdelja ljudje v Poruhrju popolnoma pocapinili in moralno propadli. Štrajk in odpor sta bila prej potrebna, danes pa nista več. Zaključuje s stari Stinnesovim rekom, da se mora več delati.

Trgovina.

Poziv vsem delniškim družbam s sedežem v Sloveniji! Delniške družbe s statutarnim sedežem v Sloveniji (s Prekmurjem) se pozivljajo, da predložijo podpisnemu nadzornemu oblastvu računski zaključek in morebitno poslovno poročilo za l. 1922, v kolikor se to še ni zgodilo, najkasneje do 10. oktobra 1923 z navedbo obnega zbora delničarjev, ki je odobril letni račun in bilanco. — Ministrstvo za trgovino in industrijo, oddelek v Ljubljani, dne 17. septembra 1923. Načelnik: dr. Marn I. r.

Nedopusten način nabiranja naročil po trgovskih potnikih. Na vlogo trgovske in obrtniške zbornice je Ministrstvo trgovine in industrije, oddelek v Ljubljani izdalo vsem podrejenim obrtnim oblastim okrožnico, da posvele poslovanju trgovskih potnikov, posebno inozemskih tvrdk, v pogledu nabiranja na-

ročil na blago posebno pozornost in tozadevne prekršaje obrtnih predpisov (§ 59. o. r.) strogo kaznujejo. — S tem sklepom bo mogoče zaščititi realno trgovstvo pred nedopustnim nabiranjem naročil na blago od strani mnogih, posebno inozemskih potnikov, pri takih strankah, ki dolžnega blaga ne rabijo za svoje obratovanje. Slvar posameznih trgovcev in trgovskih gremijev je, da gredo v tem pogledu političnim oblastim na roko.

Tvrdke, ki bi želele zastopnika v Franciji. Francosko-srbska trgovska zbornica v Parizu se zadržuje za tvrdke, ki bi želele imeti zastopnika v Franciji. Prijave — brez obveznosti — se sprejema v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani.

Trgovinska pogodba med Poljsko in Avstrijo. Avstrijski zunanji minister dr. Grünberger se je namram novinarjem zelo povoljno izrazil o poteku pogajanj za sklenitev nove trgovinske pogodbe med Poljsko in Avstrijo. Nova pogodba vsebuje nove olajšave za Avstrijo, kar se hče njene aprovizacije, posebno glede dobave premoga industrijskim podjetjem. Obe državi se v gospodarskem oziru izpopolnjuje. Poljski je sedaj nujno polrebno, da usvari gospodarsko enolnost med prej razkosanimi pokrajinami.

Tobačna tovarna v Ljubljani bo prodala na uslimeni dražbi dne 22. oktobra t. l. 4000 kg kartona od »Mirjam« cigarete. Pogoji dražbe so objavljeni v »Službenih Novinah« in »Uradnem listu« ter so na vpogled v ekonomiji tobačne tovarne.

Institut za prevzemanje in shranjevanje vzorcev pri trgovskem muzeju v Trstu. Pri trgovskem muzeju v Trstu se je ustanovil poseben institut »Ufficio per la prelevazione e conservazione di campioni di merci«, ki nudi zanesljivo shrambo vzorcev, kar je za kupčije po vzorcih in iz teh morebiti nastale spore glede kvalitete blaga izrednega pomena. Institut se nahaja pod nadzorstvom ravnateljstva trgovskega muzeja. Vzorce morejo predložiti ali stranke, ali pa jna na željo vzamejo organi laboratorija blagovnih izvedencev. Sprejema se le tako blago, ki ni nuro pokvarljivo in je spravljeno v primerni posodi ali zavilku, ki jamči za ohranitev. Eksplozivi so izključeni. Uradno jemljejo vzorce organi trgovskega ministrstva odnosno od njih določene osebe, o čemur se naredi protokol. Za primer nolanje pokvare ni jamstva. Pristojbine so sledeče: Preiskava na licu mesta 50 lir, odvzelje vzorca tekočine 10 lir, trdi vzorec 15 lir, vsak nadaljni vzorec 10 lir, zapečatenje 3 lire, pri večji množini vzorcev popust. Siroški za transport, posode in ambalaže se računajo posebej. Za hranjenje je temeljna pristojbina 10 lir, za vsak mesec po 2 lire. Vsak vzorec se sprejme v shrambo proti potrdilu, na katerem je obenem označeno do kdaj naj traja shramba. Za to dobo je vzorec na razpolago stranki, ki ga more rešiti vsak čas proti povračilu potrdila sama ali po svojem pooblaščenju. Če določeni čas shrambe poteče, pusti ravnateljstvo muzeja vzorec odstraniti.

Industrija.

Sladkorna tovarna v Beogradu. Tovarna je začela letošnje kampanjo in bo dala v promet 20 t. m. svoje fabrikate, ki sestojijo iz sladkorja v kockah, zavitega v vreče iz jule po 100 in po 50 kg in v zavoje po 5 kg, sladkorja v prahu, zavitega v platnene vreče od 25 kg in sladkorja v kristalu, zavitega v vreče iz jule po 100 kg in v zavoje po 5 kg.

»Preporod«, glasilo beogradskih industrijalcev. Kakor poročajo beogradski listi so beogradski industrijalci sklenili, da kupijo beogradski dnevnik »Preporod«, ki bo njih glasilo. Po sporazumu z delničarji fiskarne »Rodoljub« d. d. v Beogradu je podpisano 1000 delnic nove emisije. S tem podpisom so dobili industrijalci večino pri »Rodoljubu«. Sedanji popolnoma vplačani kapital znaša 1 milijon dinarjev, t. j. 2000 delnic po 500 Din. Dolgovi podjetja znašajo 1 milijon 478 tisoč dinarjev. Aktivna sestojijo iz inventarja in strojev moderno urejene tiskarne, kar predstavlja nabavno vrednost 1.372.874 dinarjev, kar pa znaša po sedanji vrednosti nad 3.500.000 Din. List »Preporod« se prevzame brez pasivov. Za potrebno povečanje obratnega kapitala »Rodo-

ljuba», kakor tudi za izplačevanje dolgov, se bo povečalo delniški kapital od 1 milijona Din na 2 in pol milijona Din.

Denarstvo.

Stanje hranilnih vlog pri regulativnih hranilnicah v Sloveniji. Finančna delegacija v Ljubljani je v zadnjem času objavila v »Uradnem listu« podatke o gibanju hranilnih vlog pri regulativnih hranilnicah. Pri vseh regulativnih hranilnicah so znašale hranilne vloge koncem junija t. l. 231.704.234 Din 79 p. V prvem polletju leta 1923 so znašale naložbe 70.766.950 Din 44 p, dvigi pa 62 milijonov 694.406 Din 62 p. Hranilne vloge so torej v prvem polletju 1923 narasle za 8.072.544 Din 42 p.

Garantna pisma bančnih zavodov. Finančni minister je z razpisom z dne 21. junija 1923 l. br. 24.639 odredil, da morajo garantna pisma, ki se sprejemajo namesto kavcij za javne licitacije, vsebovati tudi sledečo izjavo: Banka se s tem pismom obvezuje, da plača na zahtevo državnih oblasti vso, katera bi se zahtevala kot povračilo škode, v dinarjih,, ako bi bile prisiljene izključiti od dobave N. N., za katerega banka garantira. Banka je pripravljena to vso založiti na zahtevo državnih oblasti ljudi brez sodnega odloka proti N. N. in tudi v primeru, da bi se od njega ne mogla iztirjati.

Kreditni za železnico Ljubomer-Murska Sobota. — Proračun. Finančni odbor je imel dne 20. t. m. pred otvoritvijo plenarne seje kratko sejo. Odbor je sprejel na znanje zakonski predlog o dvanajstlinah za oktober, november in december z večino glasov. Dalje je finančni odbor odobril ministrstvu financ, ministrstvu saobračaja, ministrstvu javnih del ter ministrstvu pošte in brzojava razne kredite v celokupnem znesku 30 milijonov dinarjev. Od tega zneska je določenih 15 milijonov dinarjev za gradnjo železniške proge Bihač-Zrmanja v Bosni in 5 milijonov dinarjev za dograditev proge Ljubomer-Ormož-Murska Sobota.

Carina.

Odločba o ocarinjenju svinjskih jezikov ob izvozu. Ker se je sprožilo vprašanje, kako je treba ob izvozu ocarinjati svinjske jezike, če se izvažajo posebe, je odločil carinski svet v seji z dne 16. avgusta 1923 in njegovo odločbo je tudi odobril gospod minister za finance, da je ocarinjati svinjske jezike, sveže in nasoljene, po št. 9., točke 3., izvozne tarife kakor veže in nasoljeno meso.

Promet.

Ustavljanje brzovlakov na postaji Gomirje. Direkcija državnih železnic v Zagrebu razglašala, da se bosta počenši z 20. septembrom ustavljala brzovlaka št. 301 in 302 na železniški postaji Gomirje v svrhu vhoda in izhoda polnikov pogojno za čas krajši od 1 minute. Vlak št. 301 prihaja in odhaja iz Gomirja ob 17. uri 45 minut, a brzovlak št. 302 prihaja in odhaja iz omenjene postaje ob 9. uri 46 minut.

Zvišanje železniških in poštinih pristojbin na Poljskem. Vlada je sklenila zvišati železniške in poštnje pristojbine in sicer s 1. oktobrom. Železniške tarife bodo dvignili za 100 odstotkov, poštnje pristojbine doma za 200 odstotkov, za inozemstvo pa za 250 odstotkov.

Otvoritev telefonske centrale Limbuš. Pri pošti Limbuš je bila dne 1. septembra otvorjena telefonska centrala z javno govorilnico. Centrala opravlja tudi brzojavno službo.

Likvidacija pri južni železnici. Ker je večinoma prog južne železnice prešla v upravo nacionalnih držav, je južna železnica pričela z odpuščanjem prevešnih nameščencev. Dosedaj je bilo odpuščenih 2500 nameščencev in sicer predvsem taki s polnimi službenimi leti, ki niso avstrijski državljani.

Naredba o deklasifikaciji domačih vin v lokalnem prometu in ob izvozu. Gospod minister za promet je dovolil z naredbo št. 19.668 z dne 24. avgusta t. l. za vsa domača vina, brez ozira na to, iz katere pokrajine se prevažajo, naslopnjo deklasifikacijo: 1. za vsa domača vina v lokalnem prometu za vozovne tovore najmanj v teži 10.000 kg razred A; 2. za vsa domača vina, če se izvažajo, za vozovne tovore najmanj v teži 10.000 kg razred C. — Ta deklasifikacija velja od 15. septembra 1923.

— S to naredbo se ukinja pozicija 12. začasne tarife, II. dela za blago z dne 1. julija 1923, pozicija 12. pa se samo popravlja v 10.000 kg.

Hmelj.

XIX. brzojavno tržno poročilo: Nürnberg, 18. septemb. 1923, ob 12. uri. Plačuje se 10—13 milijard mark za 50 kg. — Zalec, 18. sept. 1923. Tendencia mirna, kupčija velika 3000—3200 Kč za 50 kg.

XX. brzojavno tržno poročilo. Zalec, 19. 9. 1923. Razpoloženje mirno, loda čvrstejša, lrgovina živahnejša 3000 do 3300 Kč za 50 kg. — Nürnberg, 19. 9. 1923. Današnje cene uradnejše — 18 milijard 200 milijonov mark za 50 kg. — Nürnberg, 19. 9. 1923. Prodaja manjša, popuščajóča — v prostem prometu 20 milijard mark za 50 kg.

Voščeni papir za vse razmnoževalne aparate
THE REX CO., LJUBLJANA.

Književnost.

Jurčič — Bajuk, Tihotapec. Ljudska igra v petih dejanjih. Ljudski oder 4. zvezek. V Ljubljani 1923. Založila Jugoslovanska knjigarna. Cena 22 Din. — Šteržajeva dramalizacija Jurčičevega Tihotapec je že dolgo pošla. Zato je bilo povpraševanje po tej priljubljeni igri prav veliko. In Bajuk je usregel živi potrebi, da je na novo priredil to priljubljeno Jurčičevo povest. Šestnajst moških vlog in tri ženske nosijo vso igro. Kar bo ljudstvu posebno ugajalo, bo originalno mozevanje dolenskih kmetov, lntigrant tekmeč ali Fortunalek je krasna komična vloga zahrblnega sebičnosti, ki je obenem tako dovlipen, da bi ranjki Verovšek Tekmeča priklopil k svojemu Mozolu, Krjavlju, Ježu. Tudi Kokošarica, ki je prav izvršna ženska vloga, ki s svojo jezikavnostjo vzbuja salve smeha. Tihotapec France in granicarski stražmojster Peč sta pa dve vlogi, ki zahtevata resno zasedbo, ker ste prav težki. Igra je efektna, mor-da je malo preveč prelepaškega v njej, slog prisilno Jurčičev, konec spravljiv in blagovplivajoč, scenerija priprosla, da jo zanka zmore vsak podeželski oder. Dejanje je bogato, le v skrajni sili, ob tehničnih nemožnostih, stopi na mesto dejanja pripovedovanje, ki pa ni nikjer ulrudljivo.

ITO ZOBNA PASTA sigurno odstranjuje močni tobačni duh iz ust.

Razno.

Važno za invalide. Na podstavi člena 35 zakona o budžetskih dvanajstlinah za julij, avgust in september 1923 je prevzelo Deželno sodišče, odd. XIV v Ljubljani reševanje invalidskih pokojnin za vse vojne invalide in rodbine padlih, umrlih in pogrešanih vojakov v smislu zakona o začasnih pomoči tem osebam z dne 28. decembra 1922. Radi tega je z dnem 6. septembra 1923 prenehal poslovali pokojninski referat invalidskega odseka, oddelka za socialno politiko pokrajinske uprave v Ljubljani. Prizadele stranke in uradi naj se odslej obračajo na Deželno sodišče, oddelka XIV v Ljubljani, ki posluje začasno še v dosedanjih prostorih invalidskega odseka v St. Pelerski vojašnici, I. nadstropje. Gažisti — reinvalidi in njihovi svojci naj se odslej obračajo v pokojninskih zadevah na Delegacijo ministrstva financ v Ljubljani. Vse druge vrste državne pomoči po invalidskem zakonu ostanejo še nadalje v delokrogu invalidskega odseka, oddelka za socialno politiko. — Šef oddelka za socialno politiko: Goršič.

Nemška vlada pripravljena na koncesije. Pričetkom tega tedna je državni kancelar dr. Stresemann imel daljši razgovore z belgijskim poslanikom. Predložena je na podlagi teh razgovorov spomenica, ki vsebuje tri točke: 1. Nemčija je pripravljena prenehati s pasivno resistenco v ruhrskem ozemlju, če se dajo garancije za obsejence in za izgance iz ruhrskega ozemlja; 2. Nemčija je pripravljena se razgovarjati o reparacijskih ponudbah; 3. v varstvo reparacijskih plačil je pripravljena zaslavliti privatno in javno premoženje. — V

političnih krogih so splošno prepričani, da bo sledilo ukinjenje pasivne resistence lekom nekaj lednov in da se prično pogajanja s Francijo.

Javni natečaj. Meslni dohodarstveni urad v Ljubljani razpisuje javni natečaj zidariskih del dveh novih mostnih tehtnic. Natančnejša pojasnila daje ravna-teljstvo na Gosposvelski cesti št. 17, kjer so razgrnjeni k vpogledu tudi načrti. Zadevne ponudbe se sprejemajo do 28. septembra t. l. opoldne.

Državna Borza Dela. Pri vseh Državnih Borzah Dela v Ljubljani, Mariboru, Ptuj in Murski Soboti je iskalo v preteklem tednu od 9. septembra do 15. septembra 1923 dela 287 moških in 121 ženskih delavskih moči. Delodajalci so pa iskali 155 moških in 112 ženskih delavskih moči. Posredovanj se je izvršilo 118. — Promet od 1. januarja do 15. septembra 1923 izkazuje 35.691 strank in sicer 16.345 delodajalcev in 19.346 delojemalcev. Posredovanj se je izvršilo v tem času 10.833. — Delo iščejo: Pri Državni Borzi Dela v Ljubljani: vrtnarji, kovači, kleparji, železostrugarji, zlatarji, stavbeni in strojni ključavničarji, mehaniki, elektromonterji, mizarji, kolariji, žagarji, sedlarji, krojači, čevljarji, knjigovezi, peki, prekačevalci, plačilni natakar, kuhar, zidarji, tesarji, vodovodni inštalater, fiskarski strojnik, strojniki, kurjači, trgov. sodrudniki, ekonom, ekonomski pomočnik, delovodja špirituoznih izdelkov, predelavec za izdelavo drož, gradbeni risar, risar narod. ornamentike, poslovođa lesne stroke, knjigovodje, korespondenti, kontorist-praktikanti, lrgovski polnik, skladiščnik, nadzorniki delavcev, sollicitator, pisar. moči, sluga, hišniki, vratarji, čuvaji, kontoristlinje, lrg. solrudnice, restavracijska blagajničarka, natakarice, šivilje, dninarice, perice, vajenci, vajeenke itd. — Pri Državni Borzi Dela v Mariboru: hlapci, dekle, gospodinje, viničarji, majarji, šafarji, ekonom, oskrbniki, drvarji, rudarji, vrtnarji, kamnoseki, kovači za orodje in podkovski, železostrugarji, stavbeni in strojni ključavničarji, ključavničar za tehtnice, monterji, mizarji, kolariji, sodarji, usnar, sedlarji, krojači, šivilje, perice, čevljarji, urarji, knjigovez, mlinar, peki, slaščičarji, mesarji, natakarji, natakarice, hotel. sobarice, knjigovodje, trgov. uradniki, trgov. pomočniki, kontoristlinje, strojniki, kurjači, sluga, pisar, moči, hišnik, kočijaži, lovar. pomož. delavci in delavke, vzgojiteljice, vajenci, vajeenke itd. — Pri Državni Borzi Dela v Ptuj: ekonom, gozdar, lovec, viničarji, hlapci, rudar, rud. nad-paznik, lončar, kovači, ključavničarji, mizarji, krojači, čevljarji, klobučar, knjigovez, mlinar, pek, slaščičar, mesar, laborant, zidar, tesar, strojniki, kurjači, šofer, lov. delavci, vratar, sluga, lrg. solrudnik, skladiščnik, dninarji, voznik, pisar. moči, bolničar, frizerka, natakarica, sobarica, služkinje, blagajničarke pisar. moči, vajenci, vajeenke itd. — V delo se sprejmejo: Pri Državni Borzi Dela v Ljubljani: kovač, livarji, pohištvni mizarji, stavbeni mizarji, žagarji, krojači, čevljarji, čevljarski delovodja, klobučar, ščetar, mlinar, pek, prekačevalci, sodavičar, natakar, polnik za kravale, vajenci. — Pri Državni Borzi Dela v Mariboru: hlapci, dekle, pasirji, viničarji, majarji, drvarji, drvarske družine, drvarski predelavec, rudarji, vrtnar, sleklar, obratovodja; kovači za nože, sekire, cepine, lopate in motike; kol-lar, galerist, podkovski kovač, kovač za orodje, železostrugarji, kovobrusači, sodarji, čevljarji, tapetnik za odeje, mlinar, mesar, slikar, strehokrovci, trgov. pomočnik, sluga, mizarji, šivilje za perilo, vzgojiteljice, varuške, knjigovodja, pisarn. moči, ženske za presvel. jajc, služkinje, kuharice, vajenci, vajeenke itd. — Pri Državni Borzi Dela v Ptuj: pristavi za posestvo, viničarji, rudarji, lončar, kovač, kolariji, sodarji, pletarji, sedlarji, jermenarji, čevljarji, peki, zidarji, tesarji, hiš. hlapec, kmečke dekle, kuharice, sobarice, služkinje, vajenci raznih obrti itd.

BUDDHA
AKO PIJEŠ „BUDDHA“ ČAJ
VŽIVAŠ ŽE NA ZEMLJI RAJ!
TRADE MARK

Najboljši

PREMOG, DRVA IN OGLJE

kupite najceneje pri

Družbi Ilirija, Ljubljana

Kralja Petra trg 8. — Telefon 220.

Tržna poročila.

Zagrebska blagovna borza 20. sept. V svobodnem prometu za mlec na veliko notirajo: Pšenica 79-80, nova, povpraševanje 355; žolta koruza, povpraševanje 270-275, defektna 250-260; ječmen za pivovarne 300-320, za krmo 300; oves 235-240; baška moka »0«, povpraševanje 580-585, slavonska »0« 570-575; drobní otrobi 150-155; pisani fižol, slavonski 490-500, beli baški 500-510. Tendencia za moko in pšenico zelo čvrsta. Povpraševanje za eksport. Koruza zanemarljena, pariteja Zagreb ponudba 293, slavonski oves rečelani, pariteja Zagreb, ponudba 265. Promet srednji.

Tržne cene v Mariboru. Od tržnega nadzorstva novo izdani tržni cenik, ki ugovarja cene od 15. septembra, izkazuje nasprotni ceniku od 1. septembra v glavnem sledeče spremembe: Po fražilo se je goveje meso III. vrste od 17 do 20 na 23 Din, telečina I. vrste od 31.50 na 32.30, II. vrste od 25 na 30-31; salo od 36 na 37; svinjska glava od 20 na 25; papricirana svinjina od 42 na 43; prekajena svinjina od 41 na 42; 1 kg masti od 37-40 na 39-40; prekajeno meso od 37-40 na 48-55; 1 kg prekajenega jezika od 46 na 48; 1 kg kranjskih klobas od 45 na 50; 1 kg konjskega mesa od 12-15 na 15; goveje kože kg od 20 na 21; telečje kože od 30 na 31 do 32.50. — Pocenilo se je kg govejega mesa I. vrste od 25-27.50 na 25-26.50; možgani od 22-24 na 22; 1 kg slanina od 39-40 na 38-40; 1 kg svinjske kože od 8-10 na 7.50-10; mleko od 3.50-4 na 3-3.50; 1 kg surovega masla od 47-48 na 46-48; 1 kg kave I. od 70 na 65; 1 kg pšenice od 4.25 na 4; 1 kg rži od 4 na 3.75; 1 kg ječmena od 3.50 na 3. — Kakor razvidno, kaže tendenca vpliv zvišanja železniške tarife že sedaj, ko povišanje ni moglo vsled dosedanjih se pri lrgovini dosedaj v resnici tudi še ni vršilo.

Tržne cene v Gorici (Primorje). Dne 1. septembra se je trgovalo na goriškem tržišču po naslednjih cenah: Nova pšenica od 88 do 92 lir; rž 95-98 lir, ječmen 95-100 lir; ajda 140-145 lir za 100 kg. Moka št. 0 do št. 2 125-145 lir, ržena za kruh 130-135 lir za 100 kg; seno 25-30 lir; slama 20-25 lir za 100 kg. Kruh iz pšenične moke 1.50, iz ržene 1.60 lir za kg. Meso: goveje po 5.80-9.60, telečina 6.80-12, jaginčina 7-10; salami, domači 22-26, uvoženi 16-18 lir za kg. Špeh, domač 10-11, ameriški 7.60-8. Masl 9-10; maslo 15-16. Fižol 2-2.20; leča 4; novi krompir 0.30-0.40 za kg. Jajca 0.65 do 0.70 za komad.

Relin
Najboljše sredstvo
za smazanje belih rečev.

ZALOGA PRI
I. C. KOTAR, Ljubljana.

Industriji
Trgovci oglašajte v „Trgovskem listu“!

Ivan Jelačin Ljubljana

Veletrgovina
kolonijalne in
špecerijske robe
Zaloga sveže
pražene kave
mletih dišav in
rudninske vode

Točna in solidna posrežba!
Zahitevajte cenik!

Na veliko in malo!

Priporočamo: galanterijo, nogavice,
potrebščine za čevljarje, sedlarje, rin-
čice, podloge (belgier), nadalje potreb-
ščine za krojače in šivilje, gume,
sukanec, vezanine, svilo, tehnične deci-
malne in balančne najceneje pri

Josip PETELINC

Ljubljana, Sv. Petra nasip 7.

AVTO

bencin, pnevmatika, olje, mast, vse
popravila in v ožnja. Le prvovrsno
blage in delo po solidnih cenah nudi
Jugo-Avto, d. z o. z. v Ljubljani.

TONEJC & ROZMAN, MARIBOR.

Tomaževa žlindra, kalijeva sol, kajnit,
koks za kovače ter livarne, bencin in
amerikanski petrolej vedno v zalogi.
Čilski soliter,
žveplo in modra galica.

Priporočamo:

Josip PETELINC

Ljubljana, Sv. Petra nasip 7

Najboljši šivalni stroji v vseh opre-
mah Gritzner, Kaiser, Adler za rod-
binsko in obrtno rabo, istotam igle,
olje ter vse posamezne dele za vse
sisteme. Na veliko in malo!

Alojz Drofenik
Celje

Manufakturna trgovina

Na drobno.
Na debelo.

Gradbeno podjetje

Ing. Dukić in drug

= Ljubljana =
Bohoričeva ulica 24

KOLESA

NAJBOLJŠA NUDI

J. GOREC

LJUBLJANA
PALAČA LJ. KRED. B. NK

TISKARNA MERKUR

Tiska časopise,
knjige, brošure,
cenike, pravila,
koledarje,
posebnice

TRGOVSKO-INDUSTRIJSKA DELNIŠKA DRUŽBA
Ljubljana

Tiska trgovske in
uradne tiskovine,
pisemske kuverte
in druge
tiskovine

Simon Gregorčičeva ulica štev. 13. -- Telefon 552.

„Svetla“

Telefon št. 588.

d. d.

LJUBLJANA

CENTRALA:

RIMSKA CESTA 2

HILSERJEVA ULICA 5

PODRUŽNICE:

DUNAJSKA CESTA 20

MESTNI TRG 25

Maribor

Zagreb

Beograd

TOVARNIŠKA ZALOGA POLNOGUMIJASTIH OBROČEV,
pnevmatike in vsake vrste tehniških gumijevih cevi, auto-delov
in vsakovrsnega auto-materijala.

Na razpolago

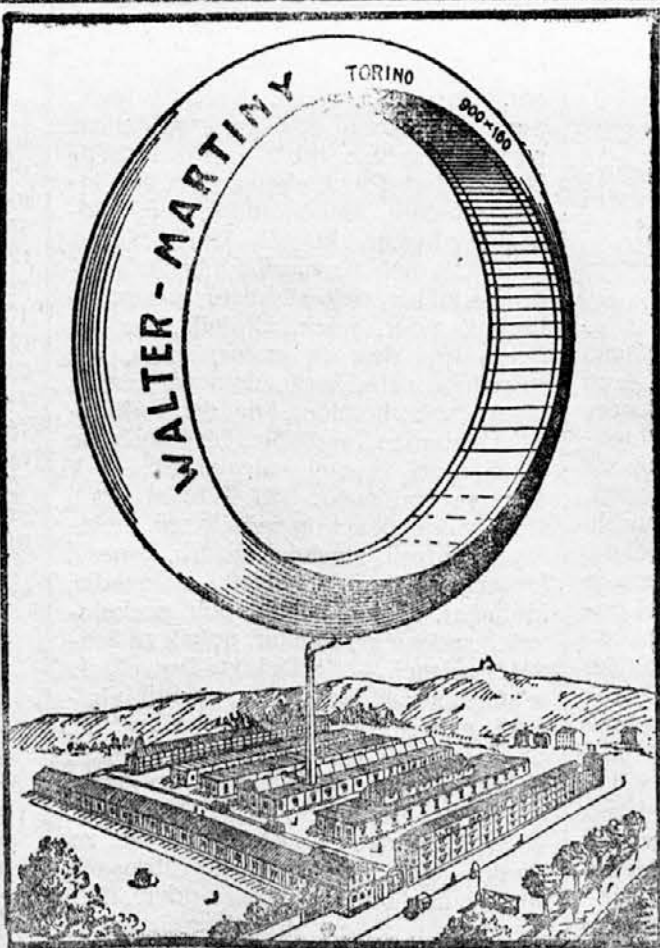
STISKALNICA za montiranje polnogumijastih obročev.

VELIKA ZALOGA ELEKTRO-MATERIJALA.

Zastopsvo svetovnih tovarn.

Solidna in točna posrežba.

Cene brez konkurence.

Priporočajo se:
Špecerijska in delikatesna
veletrgovina in na novo
urejena zajutrkovalnica

T. Mencinger

Ljubljana

Sv. Petra cesta štev. 43

na dvorišču, vhod tudi iz Komenskega
ulice

Pražarna za

kavo z električnim obratom

Naročajte in razširjajte

„TRGOVSKI LIST“!

Ljubljanska kreditna banka

Delniška glavica:
Din 25.000.000

Skupne rezerve:
nad Din 20.000.000

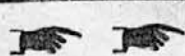
Centrala: Ljubljana, Dunajska cesta

Podružnice:

Brežice, Celje, Gorica, Kranj, Maribor, Metković, Novi Sad, Ptuj, Sarajevo, Split, Trst

Brzjavni naslov:
Banka Ljubljana

Telefon št. 261, 413,
502, 503 in 504

Izvršuje vse bančne posle najkulantneje.

